

Perseïden 1997, Bosschenhoofd.

Jaap van 't Leven¹

1. Touwslagerhof 5, 1315 BR Almere

Ook deze zomer stond Bosschenhoofd weer paraat om de zomerzwermen waar te nemen.

Gewerkt werd met een lage batterij bestaande uit acht T-70's (waarvan één uitgerust met een commando achterwand), een midden batterij van vijf Canon AV-1's + 1 T-70 met commando achterwand en een hoge batterij van drie AV-1's + 1 T-70 met commando achterwand. Met deze 3 camerabatterijen wordt een gebied aan de hemel bestreken vanaf 15° graden hoogte. Een drietal kamera's van de lage batterij heeft wel te maken met flinke obstructie van de aanwezige bebouwing, maar in het verleden bleken deze kamera's toch nog aardig wat treffers op te leveren. Een foto van een meteor boven het huis van de burens is ook een aardige compensatie voor de veroorzaakte geluidsoverlast!

De 7½ mm fish-eye zorgt ervoor dat ook al het heldere spul beneden de 15° graden wordt gefotografeerd. Deze wordt al vroeg in de avond (ca. 20.45 UT) in werking gesteld wanneer de drie camerabatterijen nog niet functioneren.

Een T-90 uitgerust met commando achterwand en 2.0/135mm objectief tenslotte, staat gereed om nalichtende sporen te fotograferen.

De nadruk ligt in Bosschenhoofd steeds meer op fotografie (en in de toekomst ook video) simpelweg omdat de omstandigheden (strooilicht etc.) visueel waarnemen nogal in de weg staan. Bij een lage grensmagnitude verslapt de concentratie zo snel (in mijn geval althans) dat van zinvolle waarnemingen nauwelijks sprake kan zijn.

Uitzondering was het Perseïden-maximum van 1996 waarbij in het oog van een depressie een grensmagnitude van 6.5 werd bereikt.

Een andere reden is mijn beperkt aantal vrije dagen per jaar.

Tactiek is nu om de camerabatterijen open te zetten, te gaan slapen en vervolgens om 01.30 UT op te staan om nog een uurtje waar te nemen. Dit is ook tijdens een gewone werkweek uitstekend vol te houden.

4/5 augustus : Wegens bewolking pas vanaf 01.15 UT de midden en hoge batterij in de lucht gebracht. Vanwege de lage grensmagnitude, 5.2 in het zenit, geen fotografie met de lage batterij. Een Perseïde van magnitude 0 was het enige lichtpuntje deze nacht.

5/6 augustus : Vanaf 21.20 met alle drie camerabatterijen in de lucht. Grensmagnitude ongeveer 6.2. Geen noemenswaardige gebeurtenissen.

6/7 augustus : Met drie camerabatterijen in de lucht. Hoogtepunt van deze nacht was een fraaie -1 Aquaride langs Saturnus.

7/8 augustus : Alle drie de batterijen in bedrijf. Geen hoogpunten deze nacht. Grensmagnitude ca. 5.5.

8/9 augustus : Ondanks een grensmagnitude van 5.0 toch maar alle batterijen in de lucht. Niets interessants waargenomen.

9/10 augustus : Wegens een grensmagnitude van 3.5 alleen fotografie met de all-sky.

10/11 augustus : Matige activiteit bij een grensmagnitude rond de 5.5. Alle camerabatterijen operationeel.

11/12 augustus : Eindelijk wat meer activiteit ondanks hinderlijke cirrus- en cumulus-velden bij een grensmagnitude van 5.8. Om 02.29:36 verscheen de mooiste Perseïde van de nacht; een -3 op 10° hoogte in het oosten. Verder werden nog diverse exemplaren van -1 en -2 waargenomen.

12/13 augustus : In de vooravond verschenen al wat heldere exemplaren zoals een -3 Perseïde om 21:36:58 die

vlak naast de Maan verscheen. Ondanks de vochtige lucht werd toch een grensmagnitude van 6.3 in het zenit gehaald. Helaas werd dit wel afgewisseld met wolken-velden.

13/14 augustus : Alleen nog fotografie met de all-sky deze nacht.

Ruim 80 films verder blijkt er toch wel het een en ander gefotografeerd te zijn. Bijna 60 individuele meteorieten zijn gevonden op de diverse films. Helaas kan ik hier uit mijn eigen waarnemingen weinig verschijnings-tijdstippen bij vinden, maar dit zal door de andere posten wel ruimschoots goed gemaakt worden.

De negatieven van de lage batterij lijken helaas soms meer op zonnfilters, zo zwart zijn deze, maar zelfs hierop prijkt zo nu en dan fraaie treffer. Experimenteren met een minder lichtgevoelige film, of verder afdiaframeren lijkt raadzaam.

Ook is het fraaie 'kralensnoer', waargenomen op de avond van 6 augustus door Klaas Jobse, op een opname van de all-sky teruggevonden. Wellicht kan na uitmeting van dit object worden vastgesteld wat voor verschijnsel dit was (ruimte-schroot ?).

Opvallend is verder het relatief grote aantal vuurbollen dat is gefotografeerd met de all-sky terwijl de camera-batterijen nog niet in lucht waren. Tevens is een aantal vuurbollen zeer laag (<15°) boven de horizon gefotografeerd, buiten het bereik van de 'gewone' camerabatterijen.

Het eerste weekend van november staat Bosschenhoofd weer klaar om de Tauriden te lijf te gaan. Misschien wordt er wel weer eens een mooie Tauride vuurbol gefotografeerd!

Ondanks de Volle Maan zullen er ook nog wel Leoniden waarnemingen gedaan worden; je weet immers maar nooit.